

بررسی میزان خودسازگاری و ناسازگاری مهمترین ارقام بومی گیلاس ایران ناصر بوذری^۱، کاظم ارزانی^۲، حسن ابراهیم زاده^۳

۱- دانشجوی دکتری باغبانی واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی، تهران

۲- استادیار گروه باغبانی دانشگاه تربیت مدرس، تهران

۳- استاد گروه زیست‌شناسی دانشگاه تهران، تهران

مطالعات و بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهد که اکثر ارقام گیلاس خود ناسازگار (self incompatible) و همچنین دگر ناسازگار (cross incompatible) می‌باشند. به منظور اجرای برنامه‌های اصلاحی در این محصول و همچنین توسعه باغات گیلاس آگاهی از میزان خودگشنی و دگرگشنی ارقام بومی گیلاس ایران اهمیت دارد. در این پژوهش جهت مشخص نمودن درصد خودگشنی و دگرگشنی ارقام گیلاس واقع در باغ تحقیقات کمال آباد ۱۲ رقم انتخاب و مورد بررسی قرار گرفتند. ارقام انتخابی شامل صورتی لواسان، محلی کرج، سیاه زودرس، مشهد، حاجی یوسفی، شعاع السلطنه، دورگ شماره ۱ کرج، قزوین، سفید و قرمز باغ نو، سیاه دانشکده، سفید رضائیه و رقم گیلاس خارجی به نام ناپلئون بودند. کلیه ارقام قبل از باز شدن گل در مرحله تورم جوانه توسط کیسه‌های نخی پوشانیده، و در دو مرحله یکی دو هفته بعد از تمام گل و یکی پنج هفته بعد از تمام گل درصد تشکیل و ریزش میوه مورد بررسی قرار گرفت. در هر رقم سه تکرار و در هر تکرار ۸۰-۵۰ جوانه گل در هر شاخه انتخاب گردید نتایج حاصل از این پژوهش مشخص نمود که از بین ارقام مورد بررسی تنها رقم سفید و قرمز باغ دارای ۳٪ خودگشنی بوده و سایر ارقام کاملاً خود ناسازگار و دگرگشن می‌باشند.